Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль з гр. кат. святъ) с 5-ой годинѣ по полуднѣ.

Администрація вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 19.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ администраціи „Газеты Львôвской“ и въ д. к. Старостваххъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 252	Нинѣ: Завтра:	Соб. А. Мих. Онисіф.	Фелік. Марiѣ	Недѣля 8 (20) листопада 1892.	Всходъ сонця 7 г. 17 м.; заходъ 4 г. 14 м. Баром. 767 терм. — 0·2 — 2·8	Рокъ II.

Рада державна.

На четверговôмъ засѣданю Палаты пословъ подано насамперелъ до вѣдомости Палаты ухвалу Палаты панôвъ въ справѣ гіпотекарного вôддѣленя ґрунтôвъ пôдъ дороги и публичнѣ будôвлѣ, а вôдтакъ вôдчитано списъ петицій. — Пос. Шлезінґеръ и товаришѣ интерпелювали п. Міністра фінансôвъ въ справѣ заосмотреня родинъ змобілізованых людей войсковыхъ на случай войны. — По сѣмъ приступила Палата до дальшои дебаты надъ буджетомъ.

Пос. Слявікъ (Старочехъ) жалувавъ ся на поминане Чехôвъ при обсадѣ посадъ урядничихъ та на надужитя поліцѣ и жандармеріѣ. Вôдтакъ обговорювавъ ординацію выборчу до Рады державнои, котра есть того рода, що правдиви податники майже не мають въ нѣй своихъ представителѣвъ. Бесѣдникъ жалувавъ ся на то, що парляментаризмъ въ Австріи забагнивъ ся, черезъ що посолъ не може навѣть поставити внесеня. Коли Палата пословъ ухвалить щось такого, чого правительство не хоче, то заразъ Палата панôвъ скасуе ту ухвалу. Рада державна не есть репрезентацією народôвъ, лишь служить правительству. Бесѣдникъ заявивъ наконець, що вôнъ и его товаришѣ будуть вести борбу зъ правительствомъ, котре не дае правъ народови и будуть завсѣгды боронити правъ ческого народу. — Пос. Цукеръ (Старочехъ) доказувавъ, що чимъ разъ стае менше нагоды обговорювати публичнѣ справы. Отъ хочь бы холера дала правительству нагоду заказувати въ Чехахъ всѣлякѣ зборы. По сѣмъ перейшовъ бесѣдникъ на справу увôльненого судомъ присяжныхъ въ Празѣ столярского челядника, Босака, що стрѣлявъ на Нѣмцѣвъ, и на интерпеляцію пос. Пленера въ сѣй справѣ вôдповѣвъ та доказувавъ, що она пошкодила матеріяльно Празѣ, бо чужихъ приѣздить теперь менше до Праги. Судьѣ присяжнѣ въ сѣй справѣ нѣчого не виннѣ, бо у нихъ були на оцѣ тупоумнôсть и піяньство обжалованого. Дальше жалувавъ ся бесѣдникъ на то, що ческому народови ставить ся перешкоды розвивати свою культуру. Ческимъ и словеньскимъ дѣтемъ ставить ся перешкоды въ науцѣ рôднои мовы, а прецѣ удержане тои мовы не приносить шкоды нѣякому другому народови. Бесѣдникъ обговорювавъ вôдтакъ ческе право державне и коронацію ческого короля та заявивъ, що ческій народъ буде держати ся того крѣпко. Єму (бесѣдникови) роблено закиды, що вôнъ дуже гнучкій, бо прилучивъ ся до опозиціѣ; однакожь той закидъ вôдносить ся радше до тыхъ, що перейшли зъ опозиціѣ на сторону правительства. Наконець заявивъ Цукеръ, що буде голосувати противъ буджету.

Пос. Пленеръ вôдповѣдаючи попередному бесѣдникови сказавъ, що треба було конче сконстатувати велике враженѣ, яке зробила справа Босака. Що то Нѣмцѣвъ обурило, то рѣчь зовсѣмъ природна. Бесѣдникъ обговорювавъ вôдтакъ справу языкову и нагадавъ конференцію народну въ 1886 р. Хочь она безуспѣшно проминула, то все таки можна сподѣвати ся, що подôбнѣ змаганя можуть остаточно увѣнчати ся успѣхомъ, скоро зъ обохъ сторôнъ буде уступчивôсть. О залагодженю справы языковои не треба сумнѣвати ся, бо инакше въ адміністраціи и въ публичнôмъ житю въ Австріи не було бы ладу. Порушивши справу ческого права державного, сказавъ Пленеръ, що не можна жадати вôдъ Чехôвъ, щобы они зрекли ся торжественно сеи точки проґрамы; але чи мають они надѣю, що то дасть ся осягнути? (Шпіндлеръ: Певно!) — Бесѣдникъ каже, що то не дасть ся нѣколи осягнути. (Шпіндлеръ: Дивѣть ся на Угорщину!) — Угорщина то що иншого, она опирала ся на кôлькасотлѣтну самостôйнôсть а не на старѣ документы. Бесѣдникъ заявивъ наконець, що его партія готова пôдъ певными условіями поступати рука въ руку зъ другими партіями на декотрыхъ поляхъ політичныхъ.

Пос. Ґесманъ (антісемітъ) жалувавъ ся на то, що на поли економічнои и соціяльнои реформы не зроблено досы нѣчого, хочь вже третій рôкъ минае, вôдъ коли то заповѣла престольна бесѣда. Народъ тымъ дуже невдоволеный. Законодавство промыслове доси не управильнено, праґматики службовои для урядникôвъ не выдано, управильненя платнѣ и забезпеченя авансу не переведено. Такъ само маесь рѣчь и зъ реформою аґрарною. Для стану селяньского не робить ся нѣчого, а сей станъ видить теперь для себе ще одинокій ратунокъ въ переворотѣ истнуючихъ вôдносинъ.

Пос. Люеґеръ жалувавъ ся на способъ веденя дебаты буджетовои и казавъ, що коли буджетъ отъ лишь такъ прихапцемъ залагоджуе ся, то треба сказати народови: насъ тутъ не потреба. При вôдчитуваню интерпеляцій и вôдповѣдяхъ міністрôвъ на нихъ нема спокою въ Палатѣ. Оденъ зъ пословъ — казавъ бесѣдникъ — домагавъ ся міністра

---

15)

Золота доля.

Оповѣдане.

Зъ польского. — Маріи Родзевичѣвны.

(Дальше.)

— Щось менѣ недомагае вашь хлопець, мати Ганно! — говоривъ старый Семенъ, сѣдаючи одного вечора напротивъ мулярихи въ еѣ хатинѣ.

— Давно вже не бачила я его! Весною надъ водами по багнахъ пропасниця зачаюе ся. Може й его напала.

— А може. Дивна пропасниця! Не ѣсть, не говорить, роботу робить, мовь сонный, вечерами по озерѣ волочить ся. Треба ему, мамо, якого зѣля дати.

— Таже треба! — сказала она.

— А якого бы то?

— Найлѣпше центуріѣ або бобôвнику!

— Тьфу, до лиха зъ тою сушеною травою! Треба его, кумо, оженити!

Стара Ганна живо порухала ся.

— Оженити? Єго? Хиба вы, Семене, смѣете ся зъ мене. Вы его не знаете. Чи вôнъ може що пошанувати, до чого привязати ся? Не удержить его анѣ жѣнка, нѣ присяга. Оженити! Чи вôнъ того вартъ? Вы забули, що було! Що дня сподѣваю ся вѣсти, що его у васъ нема, що втѣкъ и все покинувъ.

— Етъ, балакаете, мати! — перебивъ мову рыбакъ. — Я знаю людей и вашого Павла пôзнавъ я вже добре. Не вамъ его пильнувати, а менѣ и жѣнцѣ. Отъ, даю вамъ слово, що вôнъ вже вôдъ насъ не пôде! Що ту довго балакати... дасьте менѣ свого хлопця для моеѣ Маринки. Видить ся менѣ, що они щось до себе чують.

— Семене, куме! Вôнъ не вартъ такои ласки. Вы не знаете, що въ нѣмъ сидить. Посивѣете черезъ него такъ, якъ я.

— Я вже и такъ сивый! Єго не бою ся. Вôнъ, мати, чоловѣкъ не абы якій. Вже я ему дамъ раду, будьте спокойнѣ! Якъ его та журба напала, я надумавъ ся и пришкандибавъ до васъ. Старôсть приходить. По костяхъ сухій болѣ ходять и ночами кашель томить. Пора вже, на молодѣ руки здати роботу и дитину, а самому спочати. И вамъ бы спокôй придавъ ся. Зберемо ся въ купку, обое старенькѣ, та будемъ коло печи внукôвъ бавити. Досыть уже мы напрацювали ся та набѣдували ся. Вашь сынъ якъ дубъ, а моя дѣвчичина якъ ялиця выросла. Нехай поберуть ся, коли мають охоту. То буде дôбрана пара.

— Куме Семене, не радуйте ся вы занадто! Про таке щасте я й думати бою ся. Борони Боже чого злого... Надумайте ся добре!...

— Я вже надумавъ ся. Хлопця менѣ жалко; полюбивъ я его, якъ сына. Завтра его пущу до васъ на тыждень. Навчѣть его, нехай не журить ся дармо и приходить скоро зô сватами. Я буду ему радъ зъ цѣлого серця.

— Коли така ваша воля, Семене, то нехай и такъ буде! Дай Боже щастя! — шепнула старушка, обтираючи очи запаскою.

— Буде щаслива, буде! — махавъ головою усмѣхненый рыбакъ, прибиваючи рукою згоду.

Въ души чеснои жѣнки стало вôдрадно. Рѣшучôсть рыбака перемогла еѣ вагане. Впрочôмъ то була мати, а Семенъ говоривъ, що молодѣ до себе щось чують, отже жаль стало ѣй дитины. По що мавъ марнувати ся и сохнути въ любови? Она ажь вôдôтхнула лекше вôдъ того несподѣваного щастя, що принѣсъ рыбакъ, вступивши до еѣ лѣпянки; будуччина усмѣхнулась ѣй. Вже видѣла сына устаткованого, добробытъ, спокôй и тихе житє, середъ внучатъ у теплôй хатинѣ. Она забула журбу и злѣ думки та нетерпеливо вызирала приходу Павла. Опорядила хатину, посыпала бѣлымъ пѣскомъ, приготовила ему одѣжь до перебраня, зварила на вечеру то, що любивъ, и смеркомъ взяла ся шити при лямпочцѣ та надслуховала, чи не чути якій хôдъ на улици. Вже було пôзно, коли песъ заскавулѣвъ радôстно на привѣтъ. Старушка посвѣтила въ сѣняхъ.

— То ты, Павле?

— Я, мамо!

Она глянула на него и ажь цофнула ся. Вôнъ страшно змарнѣвъ и згорбивъ ся. Лице

для Чехъ; Нѣмцямъ прийде зъ него тôлько, кôлько прийшло Чехамъ зъ уступившого міністра. Звернувши на справу языкову, вказавъ бесѣдникъ на то, що свого часу ѣздили и Нѣмцѣ и Славяне до Будапешту якъ на вôдпустъ, хочь Мадяры въ своѣмъ краю и Нѣмцѣвъ и Славянъ мадяризують. Дальше доказувавъ Люеґеръ, що Австрія въ спôльныхъ выдаткахъ платить Угорщинѣ 10 міліонôвъ данины. Мадярска корона не повинна бôльше значити, якъ архікняжій капелюхъ долѣшнои Австріѣ. Коли такъ настане, то Австрія не буде потребувати кровавыхъ добычей и вôдзыскае давный вплывъ на Балканѣ.

Опôсля промавляли ще: пос. Перичь, котрый зачавъ по хорватски, а кôнчивъ по нѣмецки и доказувавъ, що треба вернути до праґматичнои санкціи и строго перевести основні законы державнѝ та надати кождому народови право розвивати свою мову и старати ся о свою національность. — Пос. Гохъ промавлявъ по чески. — На сѣмъ перервано дебату и слѣдували интерпеляціи. Мѣжь иншими интерпелювавъ пос. Романчукъ и товаришѣ президента міністрôвъ, яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ, якѝ мѣры думае правительство предприняти, щобы здержати еміґрацію рускихъ селянъ зъ Галичины и Буковины до Россіѣ? — При кôнци засѣданя предложивъ президентъ Палаты дръ Смолька, щобы на слѣдуючôмъ засѣданю приступити до спеціяльнои дебаты. — Пос. Вашатый поставивъ внесене, щобы слѣдуюче засѣдане вôдбуло ся ажь въ понедѣлокъ. При голосованю показало ся, що не было комплету.

Переглядъ політичный.

Вчерашне засѣдане Палаты пословъ было дуже бурливе. Коли пос. Менґеръ сказавъ: „Не знаемо ческои державы, уважаемо то за зраду монархіѣ, коли говорить о ческôй державѣ", и коли назвавъ пос. Масаржіка небезпечнымъ зрадникомъ, кинулись до него Старо- и Молодочехи зъ пôднесеными кулаками и въ Палатѣ паставъ страшенный крикъ и заколотъ. По довгихъ трудахъ удалось дрови Смольцѣ успокоити пословъ и вôнъ давъ нагану пос. Менґерови. Тогды пôднявъ ся знову страшенный крикъ зъ лѣвицѣ а президентъ мусѣвъ чимъ скорше закрыти засѣдане. На вчерашнôмъ засѣданю промавлявъ такожь пос. Романчукъ и доказувавъ, що справа руска есть справою державною и длятого повиннѝ Русины мати свого міністра, котрый бы информувавъ правительство.

Пôсля непотвердженыхъ доси вѣстей, заносить ся въ Румуніи зъ причины спадщины Цаппы на кризу въ міністерствѣ.

Зъ Дагомею наспѣла вѣсть, що войско ґенерала Додда обступило столицю дагомейску, Абомей, въ котрôй замкнувъ ся дагомейскій король Беганзинъ зъ вѣрнымъ собѣ войскомъ въ силѣ 1700 людей. Король рѣшивъ ся боронити ся до послѣднои каплѣ крови, але мимо того шле майже що дня пословъ до Додда и хоче навязати зъ нимъ переговоры, але Доддъ не хоче о нихъ нѣчого и чути; вôнъ рѣшивъ ся заняти дагомейску столицю и еѣ збурити.

Новинки.

Львôвъ дня 19 падолиста.

— **Громадѣ Лещовате,** въ повѣтѣ лѣськôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь въ приватныхъ фондôвъ 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Именованя.** Комісарѣ скарбовѝ Юлій Дрока и дръ Ив. Скварчиньскій именованѝ старшими комісарями скарбовыми у Львовѣ.

— **Конкурсы** Окр. рада шкôльна въ Золочевѣ розписала конкурсъ зъ речинцемъ до 24 грудня на посаду управителя двоклясовои школы въ Зборовѣ.

— **Впреосв. Митрополитъ Сильвестеръ Сембратовичь** выѣздить нинѣ на посвячене церкви до Скольoго. Посвячене вôдбуде ся завтра въ недѣлю.

— **Управу Суду краевого въ Чернôвцяхъ** — по смерти президента Мартиновича — обнявъ радникъ высшого Суду краевого Изидоръ Винницкій.

— **Самоубійства.** Минувшого тыждня вôдобрали собѣ житє въ Перемышли два вояки 2 го баталіона инжінеріи войсковои, оба жиды. Якъ кажуть, причиною самоубійства была неохота до войсковои службы.

— **Змѣна властителѣвъ.** П. Францовъ купивъ въ Золочѣвскôмъ два маєтки, именно Йосифинъ за 78.000 зр. вôдъ бароновои Софіѣ Чеховичевои и Плугôвъ за 160.000 зр. вôдъ братôвъ Ротôвъ.

— **Нападъ на священика.** До Kurj. Lwowsk-ого доносять: Тому кôлька днѣвъ вертавъ черезъ Пѣстинь въ Косôвскôмъ гр. кат. священникъ въ Микетинець о. Завадскій. Въ дорозѣ напали на него якѝсь люде здержали конѣ и поранили его тяжко. Нападъ сей бувъ очевидно обдуманый. Попередну бричку, котрою, ѣхавъ почтмайстеръ зъ Пѣстиня, хотѣли такожь здержати, але быстрѝ конѣ его годѣ было здержати. Такѝ напады мають лучати ся коло Пѣстиня частѣйше.

— **Милый гость.** Панна Е. ѣхала зъ Кракова до безвдѣтнои своячки, п. Ковальскои въ Перемышли, котра тамъ мае реальнôсть на Засаню. Въ ваґонѣ пôзнала якусь даму, дуже по паньски убрану, и въ розмовѣ зъ нею сказала, куды и до кого ѣде. Велика панѣ дуже зрадувала ся зô знакомости и каже, що она ѣде такожь до Перемышля, щобы тамъ осѣсти; а якъ бы п. Ковальска хотѣла продати свою реальнôсть, то она купила бы дуже радо. Въ Перемышли поѣхала панна Е. до п. Ковальскои, а велика панѣ (не знати, якъ она и звала ся) замешкала въ готели и ажь на другий день приѣхала въ гостѣ до п. Ковальскои. Тутъ всѣмъ такъ подобала ся, що порадили ѣй, абы она перенесла ся зъ готелю до нихъ въ гостѣ. Чому бы не перенести ся? Отже замешкала у п. Ковальскои. Два днѣ торгувала ся за реальнôсть, а на третий день захорувала на серце. Для панѣ Ковальскои клопôтъ. Кладе гостя до лôжка, прикладае компресы, замыкае для спокою хорои комнату, а сама бѣжить до сусѣдокъ розповѣсти свôй клопôтъ. Приходить за кôлька годинъ, дивить ся, а та панѣ вже здорова; зобрала ся и каже, що мусить ѣхати до дому, бо чоловѣкъ на неѣ жде. Га, трудна рада, якъ ѣхати, то ѣхати. Выпроваджують еѣ всѣ гарно на зелѣзницю, прощають ся сердечно и вертають домôвъ. Иде панѣ Ковальска до шафы, а тамъ нема дорогои одежѣ, иде до комоды, а тамъ нема рôжныхъ дорогоцѣнностей и грошей. Иде вôдтакъ на полицію, дае знати, якъ и що — та злодѣйку поминай, якъ звали; пропала десь.

— **Мѣшокъ зъ однымъ міліономъ зр.** въ цѣнныхъ паперахъ выпавъ 16 с. м. въ Будапештѣ зъ воза почтового. Сейчасъ кинулись шукати той дорогій мѣшокъ, а тымчасомъ на почтѣ зголосили ся двѣ перекупки и принесли згубу; самѝ й не знали, якѝ великѝ грошѣ найшли, лише по печаткахъ пôзнали, що то щось мусить бути зъ почты. Листоносъ, що провадивъ вôзъ, оправдуе ся, що два разы просивъ о новый замокъ до воза, а все ему не хотѣли дати; отже вôнъ не виненъ, що дверѣ воза отворили ся. Другѝ кажуть, що то не бувъ цѣлый міліонъ, лише якась менша сума. Справдѣ было лише звышь 800.000 зр. Перекупки дôстали въ нагороду по 100 зр. кожда.

— **Въ приступѣ галюцінаціѣ.** Въ Перхтольсдорфѣ, мѣсточку недалеко Вѣдня, выкликала слѣдуюча подѣя велике зражѣне: Девятилѣтный школярь подавъ рôдного батька до суду, що той допустивъ ся убійства. Показало ся, що дитина зробила то въ приступѣ божевôльства, котре зве ся галюцінаціею (привидомъ), хочь у всѣмъ тôмъ, що хлопчина оповѣдае нема анѣ словечка правды,

---

ему почорнѣло, запало ся, а вилицѣ выступили на верхъ. Уста спалила горячка, скривила розпука, въ очахъ горѣвъ зловѣщій огонь.

— Що тобѣ, хлопче?

— Нѣчо, мамо! — вôдповѣвъ, пробуючи усмѣхнути ся.

— Неправду кажешь, ты хорый!

— Нѣ, мамо! Дуже втомивъ ся я послѣдними часами роботою.

— И то неправда! Семенъ казавъ, що ты въ праци уставъ, що робишь якъ за напасть, абы лишь збути ся.

Парôбокъ цѣлый затрясъ ся.

— Я! Я зле служу? Ще зле? Чи день, чи нôчь, я при роботѣ, на ногахъ. Весь пôтъ зъ мене выйшовъ и вся сила. Якъ та собака служу ему и навѣть стравы не тыкаю, бо й такъ до горла не лѣзе. А вôнъ ще нерадъ! Така вже мабуть моя доля; нѣколи нѣкому не догоджу.

— Стравы не тыкаешь? То ты хорый! По що вôдпираешь ся? Що тебе болить?

— Чи я знаю, мамо? Може й хорый. Якась немôчь мене напала... все болить, нѣчого не хочу... лише спочати трохи. Тяжка служба у рыбака. Здоровле менѣ зъѣла, силу взяла.... а вôнъ ще нерадъ. Боже мôй!

Усѣвъ коло стола, але вечерѣ не рушивъ, пôдперъ голову руками и думавъ, вдививши ся въ свѣтло лямпы.

— Спôчни собѣ! Тобѣ треба конче вôдпочати. На тыждень звôльнивъ тебе Семенъ.

— На тыждень? — повторивъ вагаючись — я хотѣвъ бы вже й не вертати на озеро.

— Що? — спытала грôзно.

— Не вертати, мамо! На зелѣзници трафляе ся служба; сто рублѣвъ рôчно и мешкане для васъ. Коли рыбакъ нерадъ, то по що ему накидати ся?

— Брешешь! выкручаешь ся, якъ заяць, думаешь менѣ очи замылити! Хиба я не бачу, що тебе вже *то* напало, що тобѣ знову змѣна и ледарство пахне. Удаешь, що не знаешь, чого тобѣ рыбакъ нерадъ. До чого ты подôбный? До скаженого вовка, до опришка, злость и нерадивôсть вызирае тобѣ зъ очей. Думаешь, що то мило за свое добре серце и грошѣ мати такого слугу?

— Я служивъ Семенови якъ вѣрный песъ — заворкотѣвъ — але довше жити менѣ вже тамъ трудно.

— Чому? — спытала.

Вôнъ мовчавъ уперто, оперши голову на руки. Она глянула на него. Страхъ, що ся любовь зробила зъ него; але она на тую недугу мала ратунокъ и лѣкъ.

— Тому то Семенъ и змилувавъ ся надъ тобою — зачала лагôднѣйше — добру службу тямить и велике щасте готовить тобѣ.

Вôнъ задрожавъ, горѣючи очи впяливъ въ лице матери, але мовчавъ.

— Хоче тобѣ свою доньку дати за жѣнку, до себе на господарство взяти! Говоривъ, що вы щось чуете до себе.

Отже й сказала се велике слово, а по нѣмъ стало тихо. Муляриха глянула на сына.

— Щожь ты на се?

— Не хочу, мамо, анѣ тои долѣ, анѣ щастя. Рыбакъ не вгадавъ, що менѣ есть... бо я его доньки не хочу, за скарбы цѣлого свѣта не хочу.

Голосъ мавъ змѣненый, понурый и дикій. Очи набѣгли ему огнемъ.

— Ты не любишь еѣ?

Хвилину надумувавъ ся. Перший разъ мавъ неправду сказати передъ матерію.

— Нѣ! — вôдповѣвъ, нахиляючи низько голову.

— Неправду кажешь! — крикнула.

— Нѣ, мамо. Семенова Маринка не для моихъ очей и серця и я не хочу еѣ брати. Не жити менѣ зъ нею пôдъ однымъ дахомъ, ой, не жити менѣ зъ нею и пôдъ однымъ небомъ....

Она похитала сумно головою.

— Такъ и я казала Семенови, що кинешь и жѣнку, коли та страсть тебе нападе.

Вставъ остро и приступивъ ажь до печи. Очи ему свѣтили ся, якъ у вовка; не говоривъ, але вивъ.

— И то нѣ, мамо! Не покинувъ бы я еѣ, але вбивъ на другий день... а себе по нѣй. Менѣ зъ нею не жити. Нехай менѣ Семенъ на тестя не напирае ся, бо ему хату кровю

а ще цѣкавѣйше то, що хлопець обстає заєдно при своѣмъ. Рѣчь була така: Девятилѣтный сынокъ знаного всѣмъ яко честного чоловѣка, заробника Баерля, розповѣвъ оногды по школѣ свому учителеви, Мільнерови, що его батько въ ночи зъ суботы на недѣлю тамтого тыждня звязавъ якусь жѣнку посторонками а вôдтакъ застрѣливъ еѣ. Батько затягнувъ вôдтакъ трупа крôзъ дѣру въ дверехъ до хаты, упхавъ въ мѣшокъ, а вôдтакъ разомъ зъ сусѣдомъ Шеномъ вложили трупа на вôзъ, завезли до лѣса и тамъ закопали. Коли вôдтакъ оба вернули зъ лѣса, его мати змыла слѣды крови а батько забивъ дѣру въ дверехъ дошкою. Учитель завѣвъ хлопця до маґістрату а коли хлопець и тамъ то саме повторивъ, дано знати до жандармеріѣ а та знову до суду. До помешканя Баерля выслано заразъ комісію а та переконала ся наочно, що анѣ въ дверехъ нема и не було нѣякои дѣры, анѣ нема нѣгде найменшого слѣду крови. Родичѣ хлопця и сусѣдъ Шенъ були не мало здивованû, коли почули зôзнаня хлопця. Анѣ Баерле анѣ Шенъ не мають воза. Мимо того, що рѣчь вовсѣмъ певна, що то все, що хлопець розповѣдає, лишь чиста выдумка, що хлопцеви хиба о тôмъ лишь снило ся, то все таки вôнъ обстає при своѣмъ и заєдно говорить, що его батько убивъ якусь жѣнку.

— **П. Антôнъ Рыбачикъ** управитель школы въ Микулинцяхъ просить насъ подати до прилюдной вѣдомости, що асекураційне товариство „Днѣстеръ“ именувало его своимъ аґентомъ и що вôнъ готовъ въ своихъ вôльныхъ хвиляхъ служити интересованымъ въ справахъ асекураційныхъ.

— **Фабриканты ангелôвъ.** Зъ Сідней въ Австраліи доносять, що тамъ въ мѣсцевости Чіппендаль выкрыто страшный злочинъ, якого допускавъ ся вже вôдъ довшого часу якійсь Мекінсъ въ спôлцѣ зъ своею жѣнкою. Они мали якусь ферму (хуторъ) и приймали на выховане маленькû дѣти, по найбôльшôй части немовлята, а вôдтакъ убивали ихъ. Въ тôмъ хуторѣ найдено доси пятнайцять трупôвъ, але вже въ такôмъ станѣ, що годѣ розпôзнати, якимъ способомъ ихъ убито. Рôвночасно розпочало ся пошукуване за трупами и въ другôмъ домѣ, де давнѣйше мешкавъ Мекінсъ зъ жѣнкою и знайдено цѣлу вязанку довгихъ иголъ, завиненыхъ въ якусь закровавлену шматку. Лѣкарѣ кажуть, що тû злочинцѣ убивали дѣтей въ той спосôбъ, що вбивали имъ тонкû а довгû иглы просто въ серце або въ хребетъ. Злочинцѣвъ арештовано.

Всячина.

— **Дагомейскій похоронъ въ Европѣ.** Въ Монаховѣ померла въ шпитали минувшои недѣлѣ на запалене легкихъ 18-лѣтна Дагомейка Кула зъ товариства дагомейскихъ амазонокъ, котрû ѣздять по Европѣ и показують ся за грошѣ. Тѣло еѣ зложено въ лякированôй домовинѣ въ трупарни на кладовищи, въ сали, призначенôй для бѣдныхъ и прибрано въ хорошû цвѣты и вѣнцѣ. Кула мала на головѣ бѣлу шапку, подôбну до короны, на котрôй бувъ нашитый, вытятый изъ зелено-синего сукна змѣй зъ червоными очима. Тѣло було убране въ рôдъ панцира густо нашитого мушлями каврі и подобавъ на корсетъ зъ наплечниками.

Вôдъ того панцира сина катунова спôдниця звисала зъ жовтыми прикрасами. Около бедеръ бувъ поясъ, на котрôмъ висѣвъ шкôряный патронташь зъ трупячою головкою зробленою зъ поніклъованого мосяжу. Лице покôйнои було зовсѣмъ лагôдне и анѣ слѣду на нѣмъ смерти; чорна его краска не давала спôзнати, що то лежить трупъ. О першôй годинѣ приѣхало на кладовище повозами двацять членôвъ зъ дагомейского товариства, всѣ убранû якъ на вôйну и зъ карабінами, щобы вôддати своѣй посестрѣ послѣдну прислугу и зложити еѣ тѣло въ холодну землю. Насамперéдъ приступали амазонки поодиноко до домовины и заглядали померщôй въ лице зъ спокоемъ и повагою. Вôдтакъ знято домовину зъ катафалька и всѣ Дагомейцѣ приступили до неѣ. По тôмъ махнула старша амазонка хусткою на померщу на знакъ, що пращаесь зъ нею, а опôсля тою самою хусткою завязано померщôй уста и уха. Закимъ замкнено домовину, цѣлували всѣ „дикû“ свою посестру въ чоло. По сѣмъ пустивъ ся походъ похоронный до могилы. По переду поступали инспекторъ кладовища и громада амазонокъ. Коли вôдтакъ спустили домовину до могилы, говорила насамперéдъ старша амазонка черезъ вôсѣмъ мінутъ якісь церемонійнû приповѣдки и розкладала руками, якъ бы хотѣла дати спôзнати, що тû приповѣдки вôдносять ся до головы, серця и нôгъ померщои. Вôдтакъ промавляли всѣ прочû Дагомейцѣ мужчины и женщины по кôлька слôвъ, голосячи похвалу покôйницѣ. Наконець промовивъ ще братъ Кулы, Бакбохъ, послѣдне слово. Наконець всѣ Дагомейцѣ кинули ще по кôлька грудокъ землѣ на домовину и на тôмъ закôнчила ся вся церемонія. Всѣ „дикû“ заховувались при тôмъ зъ такимъ спокоемъ, хочь не рôвнодушно анѣ не плаксиво, що всѣмъ своимъ поступованемъ заимпонували.

Штука, наука и література.

— **Творы Шевченка.** Якъ звѣстно, пôдняло ся товариство им. Шевченка выдати всѣ творы нашого поета и поручило сю справу дрови Омелянови Огоновскому. Повне выдане буде складати ся зъ двохъ томôвъ, въ котрыхъ кождый буде роздѣленый на два вôддѣлы: I-ôй вôддѣлъ буде представляти напрямъ романтично-національный; II-ій, політично-національный; III-ій суспôльно-національный, а IV-ый реалістичный. Доси выдруковано вже I-ій томъ, обнимаючій $18\frac{1}{2}$ аркуша друку и 10-ый аркушь въ II-ого тому, котрый має обнимати 24 до 25 аркушѣвъ друку. До сего выданя буде доданый и портретъ поета.

— **Дръ Кость Левицкій** оголошує: „Маю честь завѣдомити вп. передплатникôвъ „Нѣмецко рускогo Словаря висловôвъ правничихъ и адміністраційныхъ“, що теперь друкує ся шестый аркушь словаря и що цѣлый Словарь въ обемѣ до 30-ти аркушѣвъ выйде въ початкомъ року 1893-го. Зъ причины значныхъ коштôвъ высылковыхъ не буду высылати Словаря поодинокими выпусками. По скôнченю друку одержать вп. Передплатники разомъ цѣлый словарь. Передплату въ квотѣ 3 зр. в. а. прошу ласкаво надсылати просто до друкарнѣ Товариства им. Шевченка у Львовѣ (при ул. Академичнôй ч. 8). А хто зъ вп. Передплатникôвъ хоче одержати Словарь оправленый въ полотно англійске, зволить на оправу надôслати ще 50 кр. в. а.“

— **Туринка** и чудотворна икона Спасителя въ церквѣ туринецкôй. Написавъ Василь Чернецкій, Т. Совѣтникъ Епископ. Консисторіи, парохъ въ Сѣльци белзкôмъ. Накладомъ Автора. Дохôдъ призначеный на реставрацію церкви въ Туринцѣ. Илюстрація представляє чудотворну икону Спасителя въ церквѣ туринецкôй.

Зъ поля стеноґрафіѣ. П. Йосифъ Полиньскій, найзнаменитшій стеноґрафъ въ Галичинѣ, выдававъ сего року квартальну часопись н. заг. „Stenograf polsko-ruski“. Въ тôй часописи п. Полиньскій мѣстивъ стеноґрафованû статьѣ по руски и по польски (літоґрафованû) и подававъ вѣсти зъ поля стеноґрафіи въ краю. Въ остатнôмъ за сей рôкъ IV-ôмъ нумерѣ знаходимо стеноґрафовану по руски одну соймову бесѣду посла К. Телишевского. Зъ вѣстей зъ поля стеноґрафіи выимаємо ось-що бôльше цѣкавого: Пôдчасъ послѣднои сесіи соймовои праця 10-хъ стеноґрафôвъ и 2-хъ коректорôвъ пôдъ проводомъ п. Й. Полиньского йшла досыть тяжко зъ причины малого числа стеноґрафôвъ, котрû до того ще мали якісь постôйнû занятя, отже не могли студіювати дневного порядку сойму передъ засѣданемъ. У Вѣдни и въ Пештѣ парляментарнû стеноґрафы суть сталыми урядниками державными и тôлько справами рады державнои и сойму займають ся. П. Й. Полиньскій вôдкрывъ вôдъ 5 жовтня курсъ стеноґрафічный въ школѣ им. Мицкевича для ширшои публики; на курсъ его записало ся 90 слухачѣвъ зъ рôжныхъ станôвъ. По школахъ у Львовѣ и въ краю учать стеноґрафіѣ надобовязково, але або записує ся невелике число, або учителѣ декуди зле учать; замѣтна рѣчь, що у высшôй школѣ реальнôй у Львовѣ сего року нема науки стеноґрафіѣ, бо зголосило ся дуже мало ученикôвъ. И взагалѣ въ нашôмъ краю стеноґрафія, на жаль, мало має прихильникôвъ, якъ се видко зъ пôддержки часописи „Stenograf polsko-ruski“. Редакторъ пише, що въ сѣмъ роцѣ мавъ лише 50 передплатникôвъ; низька цѣна передплаты не покрыла навѣть коштôвъ паперу и друку, а редакторъ мусѣвъ доложити 150 зр. Отже дальше выдавництво редакторъ робить зависимымъ або вôдъ 100 передплатникôвъ по 1.50 зр., або вôдъ субвенціѣ вôдъ Сойму, о котру подавъ прошене.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Ц. к. Дирекція австрійскихъ зелѣзниць державныхъ** подає симъ до вѣдомости, що вступъ до возôвъ реставраційныхъ, переходячихъ при поѣздахъ поспѣшныхъ на просторѣ Краковъ-Пôдволочиска, єсть дозволеный выключно подорожнымъ I и II клясы, подорожнымъ же III клясы лишь за попередною доплатою тарифовои рôзницѣ цѣны межи 3-тою и 2-гою клясою за просторъ, перебутый въ возахъ реставраційныхъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 19 падолиста. Президентъ міністрôвъ Векерле конферувавъ вчера зъ прибувшими тутъ міністрами угорскими а вôдтакъ бувъ на пôвгодиннôй авдіенціи у Є. Вел. Цѣсаря.

Река 19 падолиста. Пароходъ адрійского товариства „Стефанія“ наѣхавъ недалеко Мальфетты на пороходъ „Аріґо“ и затонувъ. Капітанъ и 19 морякôвъ выратували ся на „Аріґо“; пять морякôвъ утопило ся.

Парижь 19 падолиста. Палата послôвъ ухвалила наглôсть розправы надъ закономъ прасовымъ и постановила 329 голосами противъ 228 приступити до спеціяльнои дебаты. Міністеръ Любе поставивши пытане довѣрія заявивъ, що вôдповѣсть на интерпеляцію о загальнôй політицѣ правительства ажь по рѣшеню палаты о законѣ прасовôмъ.

Петербургъ 19 падолиста. Оголошено розпорядженє, пôсля котрого всѣмъ жидамъ, що служили давнѣйше въ войску подофіцирами и проживали зъ своими родинами у внутрѣшныхъ ґуберніяхъ Россіѣ, заказує ся проживати въ Москвѣ и московскôй ґуберніи.

Букарештъ 19 падолиста. Вчера вечеромъ приѣхали тутъ король и наслѣдникъ престола. На дворци повитали ихъ міністры, достойники державнû и множество народу та вôдвели зъ смолоскипами до палаты. Мѣсто було святочно украшене а площа передъ палатою освѣтлена. Міністеръ публичныхъ робôтъ выѣздивъ противъ короля ажь до границѣ.

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій**.

змыю. Охъ! Я бы вбивъ еѣ, щобы не дивила ся тыми очима на святый божій край.... щобы не спѣвала, щобы еѣ заболѣло серце хочь вôдъ зимного ножа, щобы еѣ смерть успокоѣла.... и мене.

Мати Анна онѣмѣла зô страху. Она не пôзнавала сына. Не бувъ то чоловѣкъ, але злочинець. Зъ убитою душею, пôрванымъ серцемъ, стоявъ якъ руина и видѣвъ сю свою нужду и не мавъ надѣѣ вже пôднятися ся зъ неѣ. Всѣ муки душѣ и всѣ болѣ серця, гнетенû довгій часъ волею, вырывали ся на верхъ и вже не благали милосердя, помочи, але вили, жаднû пôмсты, знѣвеченя. За власну згубу бажали справедливости — смерти за смерть — болю за бôль!

Похиленый наперéдъ, зъ божевôльными очима, блыскаючи зубами, кулаки тиснувъ до грудей и стоявъ, якъ страшный великанъ. Середъ низькихъ стѣнъ лѣпянки, въ одежи хлопа, подобавъ на мару зъ пекла, що его описавъ Данте, на великана-местника.

— Охъ, убивъ бы я еѣ, убивъ! — повтарявъ що разъ тыхійше, втѣшаючись тою думкою, образомъ тои смерти.

Муляриха прискочила до него.

— Павле! — крикнула грôмкимъ голосомъ — що тобѣ? Опамятай ся! Заразъ менѣ навколѣшки ставай и моли ся, ты грѣшнику! Збожеволѣвъ, чи що? Що тобѣ?

(Дальше буде).

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.